

*Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2016-cı il 7 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir*

Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin investorlar tərəfindən “Tik-idarə et-təhvil ver” modeli çərçivəsində həyata keçirilməsinin şərtləri, tikinti və infrastruktur obyektlərinin növlərinə uyğun olaraq investorlar qarşısında qoyulan tələblər, bağlanan müqavilələrin xüsusiyyətləri və şərtləri, investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyənləşdirilməsi

Q A Y D A S I

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu sənəd “Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyəlaşma əsasında həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra – Qanun) 4-cü maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və Qanunun 3.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin investorlar tərəfindən “Tik-idarə et-təhvil ver” modeli (bundan sonra – TTT modeli) çərçivəsində həyata keçirilməsi şərtlərini, tikinti və infrastruktur obyektlərinin növlərinə uyğun olaraq investorlar qarşısında qoyulan tələbləri, bağlanmış müqavilələrin xüsusiyyətlərini və şərtlərini, investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyənləşdirilməsi qaydasını tənzimləyir.

1.2. Bu sənəddə nəzərdə tutulan səlahiyyətli orqanın səlahiyyətlərini “Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyəlaşma əsasında həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 15 mart tarixli 177-VQ nömrəli Qanununun təbiiq barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 20 aprel tarixli 867 nömrəli Fərmanının 2.1-ci bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi həyata keçirir.

1.3. Bu sənəddə istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.3.1. **müqavilə** – investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar səlahiyyətli orqanla investor arasında bağlanmış və Qanunun 3.1-ci maddəsində göstərilən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin (onlara oxşar obyekt dedikdə, obyektlərin əhatə etdiyi qurğular nəzərdə tutulur) tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası), idarə edilməsi, təhvil verilməsi üzrə öhdəlikləri özündə əks etdirən yazılı razılaşma;

1.3.2. **namizəd şirkət** – investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi marağ göstərən rezident və qeyri-rezident hüquqi şəxs, onun filialı və ya daimi nümayəndəliyi;

1.3.3. **ilkən texniki-iqtisadi əsaslandırma** – investisiya layihəsinin texniki, maliyyə, iqtisadi, icra müddəti, ekoloji, sosial və hüquqi baxımdan icrasının mümkünlüyünü, habelə zamanotlar də daxil olmaqla risklərin təhlilini və bölgüsünü özündə əks etdirən sənəd;

1.3.4. **sahə təşkilatı** – öz təşəbbüsü və ya səlahiyyətli orqanın müdairəsi əsasında investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi üçün təkliflə çıxış edən dövlət orqanı və ya qurumu, habelə dövlət mülkiyyətində olan və ya səhmlərinin (paylarının) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər;

1.3.5. **müsabiqə komissiyası** – bu sənədin 5.3-cü bəndinə uyğun olaraq, səlahiyyətli orqanın müsabiqənin təşkili üçün yaratdığı komissiya;

1.3.6. **müsabiqə** - bu sənədin 5-ci hissəsində nəzərdə tutulan qaydada, TTT modelinə uyğun olaraq, investisiya qoyuluşunu həyata keçirəcək investoru müsabiqə və şəffafliq prinsipləri əsasında seçilməsi ilə bağlı səlahiyyətli orqanın təklif etdiyi tədbir.

1.4. Bu sənəddə istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə və Qanunla müəyyənləşdirilmiş mənaları ifadə edir.

2. Investisiya layihələrinin həyata keçirilməsinin şərtləri və investorlar qarşısında qoyulan tələblər

2.1. Sahə təşkilatı öz təşəbbüsü və ya səlahiyyətli orqanın müdairəsi əsasında investisiya layihəsi barədə səlahiyyətli orqana təklif təqdim edir. Həmin təklif barədə səlahiyyətli orqanla sahə təşkilatı arasında müzakirələr aparılır və layihənin icrası ilə əlaqədar ilkin razılıq olunduğ təqdirdə, investisiya layihəsinin ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırılması sahə təşkilatı hazırlayaraq səlahiyyətli orqana təqdim edir. Səlahiyyətli orqan təqdim edilmiş ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırmanı qiymətləndirir və müsbət rəy verilməsi investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi üçün investorların cəlb edilməsi məqsədilə bu sənədin 2.4-cü bəndində və 5-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş tədbirləri görür. Investisiya layihəsinə dair ətraflı texniki-iqtisadi əsaslandırma sənədini müsabiqədə iştirak edən namizəd şirkətlər, layihə-smeta sənədlərini işə qalib seçir hazırlayr.

2.2. Səlahiyyətli orqan hər hansı investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar öz təşəbbüsü ilə də çıxış edə bilər.

2.3. Investisiya layihəsinin xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, həmin investisiya layihəsinə dair, habelə investor qarşısında aşağıdakı məsələlər barədə şərtlər və tələblər müəyyənləşdirilir:

- 2.3.1. investisiya layihəsinin xarakteri, növü və əhatə dairəsi;
- 2.3.2. müsabiqədə iştirakla və müqavilənin yerinə yetirilməsi ilə bağlı investoru verməli olduğu təminatın həcmi və şərtləri;
- 2.3.3. investisiya layihəsinin həyata keçirilməyi yer, müqavilə müddəti bitdikdən sonra və müddəti bitməmişdən əvvəl müqaviləyə xitam verildikdə, investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin təhvil-təslim edilməsi üsulu və şərtləri;
- 2.3.4. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) başlanma və başa çatdırılma tarixləri, gecikmə olacağı halda təbiiq ediləcək cərimələr;
- 2.3.5. namizəd şirkətlərə dair meyarlar (sabit maliyyə sistemə malik olmasa, təcrübəsi, maddi-texniki potensialı və s.) və müsabiqədə iştirakla bağlı tələb olunan sənədlərin siyahısı;
- 2.3.6. investisiya layihəsinin reallaşdırılmasına dair texniki-iqtisadi əsaslandırılmaya, fəaliyyət proqramına, habelə namizəd şirkətin maliyyə göstəricilərinə dair tələblər;
- 2.3.7. idarəetmə prinsipləri və metodologiya barədə tələblər;

2.3.8. müsabiqə təkliflərinin hazırlanmasına, verilməsinə, qiymətləndirilməsinə və investisiya layihəsinin icrasının proseduru və prinsiplərinə dair tələblər;

2.3.9. müsabiqə təkliflərinin etibarlısı sayılmasına səbəb olan hallar;

2.3.10. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası), idarə edilməsi, təhvil verilməsi xərclərinin və bütün digər növ xərclərin ödənilməsi mənbələri;

2.3.11. müqavilə müddətinin 49 (qırx doqquz) ili ötməməsi şərtilə müqavilənin müddətinin uzadılmasının mümkün olduğu hallar və müddətin uzadılması şərtləri;

2.3.12. Qanunun 2.0.6-cı maddəsinə və bu sənədin 4-cü hissəsinə uyğun olaraq, xidmət haqqının müəyyən edilməsinin və ödənilməsinin üsulları və şərtləri;

2.3.13. investisiya layihəsinin həyata keçirilməyi sahədən asılı olaraq, “Lisenzialar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun tələb olunan lisenzialar və icazələr, habelə onların kim tərəfindən alınması;

2.3.14. müsabiqə və investisiya layihəsi üzrə mübahisələrin həlli qaydası;

2.3.15. Qanunun 7.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, səlahiyyətli orqan tərəfindən zəmanət öhdəliyinin götürülmə-bəyötürülməməsi, əgər götürülməcxəksə, onun həcmi və verilmə müddəti;

2.3.16. Qanunun 10.1-ci maddəsinə və “Dövlət borcu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun veriləcək dövlət zəmanətinin şərtləri;

2.3.17. Qanunda, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində və digər qanunlarda nəzərdə tutulan şərtlər.

2.4. Investisiya layihəsinin növündən və xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, konkret investisiya layihəsinə dair, habelə investorlar qarşısında qoyulacaq şərtlər və tələbləri bu sənədin 2.3-cü bəndinə uyğun olaraq müsabiqə komissiyası hazırlayr.

2.5. Investisiya layihəsi üzrə investoru seçilməsi məqsədilə səlahiyyətli orqan aşağıdakı üsullardan birini təbiiq edir:

- 2.5.1. bütün namizəd şirkətlər arasında müsabiqə keçirilməsi;
- 2.5.2. müəyyən namizəd şirkətlər arasında müsabiqə keçirilməsi;
- 2.5.3. birbaşa cəlb etmə.
- 2.6. Bütün namizəd şirkətlər arasında müsabiqə keçirilməsi həmin şirkətlərə müsabiqədə bərabər və təmhiyyəuqlu iştirak imkanı verir.
- 2.7. Investisiya layihəsinin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq, investor bütün namizəd şirkətlər arasında müsabiqə keçirilməsi üsulu ilə deyil, investisiya layihəsinin xüsusiyyətlərinə uyğun təcrübəsi, texniki və maliyyə imkanları olan müəyyən namizəd şirkətlər arasında müsabiqə keçirilməsi üsulu ilə seçilə bilər.
- 2.8. Bütün namizəd şirkətlər və ya müəyyən namizəd şirkətlər arasında keçirilən müsabiqənin baş tutmuş hesab edilməsi üçün bu üsullarla ilk dəfə keçirilən müsabiqədə ən azı 3 (üç) namizəd şirkət iştirak etməlidir. İlk dəfə keçirilən müsabiqədə namizəd şirkətlərin sayı 3-dən (üçdən) az olduqda, müsabiqə baş tutmamış hesab olunur və ikinci dəfə müsabiqə elan edilir.
- 2.9. Bütün namizəd şirkətlər və müəyyən namizəd şirkətlər arasında növbəti dəfə müsabiqə keçirilməsi zamanı ən azı 3 (üç) namizəd şirkət iştirak etməsi tələbi qoyulmur. Bu üsullarla keçirilmə müsabiqədə investoru müəyyən edilməsi mümkün olmadığı və ya müsabiqə baş tutmadığı təqdirdə, investor birbaşa cəlb etmə üsulu ilə müəyyənləşdirilir.
- 2.10. Birbaşa cəlb etmə üsulu namizəd şirkətlə səlahiyyətli orqan arasında danışıqlar aparılmasını və danışıqların nəticəsinə uyğun olaraq, müqavilə bağlanılmasını nəzərdə tutur.

2.11. Müsəbiqənin qalibi seçildikdən sonra investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi üçün investor ayrıca hüquqi şəxs təsis edir. Təsis edilən hüquqi şəxsin fəaliyyətini predmeti yalnız investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi olmalıdır. Həmin hüquqi şəxs digər sahibkarlıq fəaliyyəti növləri ilə yalnız səlahiyyətli orqanın icazəsi ilə məşğul ola bilər.

2.12. Investisiya layihəsinin cəlb olunacaq maliyyə vəsaitinin ən azı 20 faizini investor özü ayırmalıdır.

3. Səlahiyyətli orqanla investor arasında bağlanmış müqavilələrin xüsusiyyətləri və şərtləri

- 3.1. Müqavilə Qanuna, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və digər qanunlara, həmçinin Azərbaycan Respublikasının təsdiq etdiyi beynəlxalq müqavilələrin əsasında hazırlanı və ona aşağıdakı şərtlər daxil edilir:
  - 3.1.1. müqavilənin tərəfləri;
  - 3.1.2. müqavilənin predmeti;
  - 3.1.3. müqavilənin müddəti;
  - 3.1.4. investisiya layihələrinin ümumi prinsipləri;
  - 3.1.5. investoru istehsal edəcəyi mal və xidmətlərin standartları və keyfiyyəti;
  - 3.1.6. müqavilə predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin istismara yararlı vəziyyətdə saxlanılması şərtləri;
  - 3.1.7. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası), idarə edilməsi, təhvil verilməsi xərclərinin və bütün digər növ xərclərin maliyyələşdirilməsi mənbələri və qaydası;
  - 3.1.8. xidmət haqqının və investisiya qoyuluşu nəticəsində istehsal olunan mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyən edilməsi üsulları, əməkdaşlıq yardımının (nəzərdə tutulmuş-dursa) müəyyənləşdirilməsi şərtləri;
  - 3.1.9. Qanuna və “Dövlət borcu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun veriləcək dövlət zəmanətinin şərtləri, habelə

qarantıya öhdəliyi götürülməyi təqdirdə, onun həcmi və müddəti;

3.1.10. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul müddəti, idarəedilməyə başlanma tarixi;

3.1.11. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) müddətində gecikmələr və bu səbəbdən tikinti xərclərində baş verə biləcək maliyyə dəyişiklikləri və təbiiq ediləcək cərimələr;

3.1.12. “Lisenzialar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq alınmalı olan lisenzialar və icazələr haqqında məlumatlar;

3.1.13. investoru verəcəyi təminatlar;

3.1.14. investoru verməli olduğu dövrü (aylıq, rüblük, illik) fəaliyyət haqqında hesabat, o cümlədən maliyyə hesabatları;

3.1.15. müstəqil auditin keçirilməsinə dair məsələlər;

3.1.16. texniki təhlükəsizlik, əməyin təhlükəsizliyi və ətraf mühitin mühafizəsi və təsərrüfat fəaliyyətindən irəli gələn digər tələblər;

3.1.17. fərs-major halları;

3.1.18. sigürata;

3.1.19. idarəetmə müddətində texniki xidmət və təmirlə bağlı tələblər;

3.1.20. müqaviləyə xitam verilməsinin əsasları;

3.1.21. müqavilə müddətinin sonunda investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin təhvil-təslim müddəti və qaydası;

3.1.22. müqaviləyə onun müddətinin bitməsinə əvvəl xitam verildikdə, investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin təhvil-təslim müddəti və qaydası;

3.1.23. investisiya layihəsi üzrə kreditlərin cəlb edilməsi şərtləri;

3.1.24. müqavilə üzrə tərəflərin öhdəlikləri, məsuliyyəti və kompensasiyaları;

3.1.25. müqavilə üzrə təbiiq olunacaq normativ hüquqi aktlar və mübahisələrin həlli qaydası;

3.1.26. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin istismarı ilə bağlı işçilərin təlimi;

3.1.27. müqavilənin hazırlanması üzrə xərclərin ödənilməsi şərtləri;

3.1.28. müqavilədən irəli gələn məsələlərlə bağlı tərəflərin məlumatlandırılması qaydası;

3.1.29. müqavilənin dili;

3.1.30. müqavilədə dəyişikliklər edilməsi qaydası və şərtləri;

3.1.31. investisiya layihəsi üzrə imzalana-cıq digər müqavilələr haqqında məlumat;

3.1.32. müqavilənin qüvvəyəminmə tarixi;

3.1.33. Qanunda, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində və digər qanunlarda, həmçinin Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə və bu sənəddə nəzərdə tutulan digər şərtlər.

3.2. Müqavilə müddəti müqavilənin qüvvəyəminmə tarixindən başlayaraq, investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası), idarə edilməsi, təhvil verilməsi müddətindən ibarətdir. Bu müddət fərs-major halları və səlahiyyətli orqanın səbəb olduğu hallar da daxil olmaqla, heç bir şəkildə 49 (qırx doqquz) ildən artıq ola bilməz.

3.3. Müqavilənin müddəti müəyyənləşdirilərkən tikinti müddəti, investisiya xərclərinin (əldə ediləcək gəlir daxil olmaqla) və investisiya məqsədilə götürülmüş kreditlərin geri qaytarılması müddəti, habelə layihənin xüsusiyyətləri, investisiyanın məbləği və obyektin idarə olunma prinsipləri nəzərə alınmalıdır.

3.4. Müqavilədə investoru tam maliyyələşdirmək öhdəliyi daxilində ümumi investisiya məbləği, qiymət artımı baş verdikdə təbiiq ediləcək indekslər, müxtəlif kreditlərdən istifadə ediləcəyi təqdirdə, onların istifadə ediləcəyi hallar, əlavə maliyyə öhdəlikləri, bu öhdəliklərin təmin edilməsi yolları və istifadə ediləcək bütün növ kreditlərlə əlaqədar məsələlər müəyyən edilməlidir.

3.5. Investisiya qoyuluşu nəticəsində istehsal ediləcək mal və ya xidmətlərin əvəzində ödənilməli olan xidmət haqqının müəyyən edilməsi şərtləri, bu sənədin 4-cü hissəsinə uyğun olaraq, müqavilədə nəzərdə tutulur.

3.6. Investisiya layihəsinin həyata keçirmək istəyən investor səlahiyyətli orqana aşağıdakılarla bağlı təminat verməlidir:

- 3.6.1. müsabiqədə qalib elan olunduğu təqdirdə müqavilənin imzalanması;
- 3.6.2. investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin müqavilə ilə müəyyən edilməsi müddətində və qaydada icrası;
- 3.6.3. müqavilə ilə müəyyən edilmiş müddətdə və qaydada idarəetmə və təhvilvermə ilə bağlı öhdəliklərinin icrası.
- 3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini səlahiyyətli orqan müəyyən edir,

3.6.2-cı yarımbəndində nəzərdə tutulan təminatın məbləği isə investisiya layihəsinin dəyərinin 10 faizindənk həcmində müəyyən edilir.

3.9. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatlar Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş istənilən formada ola bilər.

3.10. Səlahiyyətli orqan investor tərəfindən müqavilə şərtlərinin yerinə yetirilməsini nəzarət etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə birlikdə monitorinqlər keçirir. Monitorinqlər zamanı aşkarlanan pozuntuları investor müqavilədə müəyyən edilmiş müddətdə aradan qaldır-malıdır. Aşkarlanan pozuntuları investor müqavilədə müəyyən edilmiş müddətdə aradan qaldırmadıqda, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və bu sənədin 3.1.11-ci yarımbəndinə müvafiq olaraq maddi məsuliyyət daşıyır.

3.11. Investor müqavilə müddətində müqavilədən yaranan bütün hüquq və öhdəliklərinin səlahiyyətli orqanın razılığı ilə eyni şərtlər əsasında və bu sənəddə müəyyən edilən tələblərə uyğun olan başqa investora tam və ya qismən ötürə bilər. Müqavilədən yaranan hüquq və öhdəliklər başqa investora ötürüldükdə, həmin müqavilə ilə bağlı imzalanmış bütün digər müqavilələr üzrə də hüquq və öhdəliklər həmin investora ötürülmüş hesab edilir.

3.12. Investor müqavilə şərtlərini yerinə yetirmədikdə və ya pozduqda, müffis elan edildikdə və ya ləğv edildikdə, səlahiyyətli orqan, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq, müqaviləyə vaxtından əvvəl birtərəfli qaydada xitam verir.

3.13. Investor investisiya layihələrinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin müqavilədə nəzərdə tutulmuş müddət başa çatdıqdan sonra bütün bənzər öhdəliklərdən qaçmaq, amortizasiya nəzərə alınmaqla, təyinatı üzrə istifadəyə yararlı vəziyyətdə, əvəzsiz olaraq səlahiyyətli orqanın idarəçiliyinə verir. Investisiya layihələrinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin bu bəndin birinci cümləsində nəzərdə tutulan şərtlərə və müqavilədə müəyyən edilmiş digər tələblərə uyğun olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün səlahiyyətli orqan təhvil-təslim komissiyası yaradır.

Təhvil-təslim komissiyasının yaradılması, onun fəaliyyətinin proseduru və prinsipləri, aşkar edəcəyi çatışmazlıqların aradan qaldırılması ilə əlaqədar şərtlər müqavilədə müəyyən edilməlidir.

3.14. Bu sənədin 3.13-cü bəndində nəzərdə tutulan hallarda səlahiyyətli orqanın müqaviləyə birtərəfli qaydada xitam verməsi nəticəsində investisiya layihələrinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərinin təhvil-təslimi ilə əlaqədar məsələlər, səlahiyyətli orqanın və investoru öhdəlikləri, məsuliyyəti və zərərlərin kompensasiya edilməsinə dair şərtlər müqavilədə müəyyən edilməlidir.

3.15. Müqavilə onun qüvvəyəminməsinə dair göstərilən şərtlər yerinə yetirildikdə qüvvəyə minir.

3.16. Qanunun 2.0.5-ci və 7.2-ci maddələrinə uyğun olaraq, bağlanmış müqavilələr üzrə əməkdaşlıq yardımının və qarantıya öhdəliyinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq hər il dövlət büdcəsində səlahiyyətli orqan üçün müvafiq vəsait nəzərdə tutulur. Bu vəsaitin həcminin hesablanması metodikası barədə qaydada Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi birgə hazırlayır təsdiq edilir.

3.17. “Dövlət borcu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq dövlət zəmanətinin verilməsi nəzərdə tutulan müqavilələrin qüvvəyəminməsi zamanı zəmanətin verilməsi barədə qərarın qəbul edilmə tarixindən əvvəl müəyyən edilə bilməz. Dövlət zəmanəti barədə qərarı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin müsbət rəyi əsasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qəbul edir.

4. Investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyənləşdirilməsi qaydası

4.1. Investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyəri onların növləri, istehlakının və ya istifadəsinin miqdarı, keyfiyyəti, təhlükəsizliyi və digər meyarlar nəzərə alınmaqla, müsəbiqə komissiyası ilə investor arasında razılaşmaya əsasən, aşağıdakı metodlarla müəyyənləşdirilir (qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən mal və xidmətlər istisna olmaqla):

- 4.1.1. xürc istəgənl mənfəət metodu. Bu halda xərclər milli və ya beynəlxalq mühasibat uçotu standartlarına və prinsiplərinə əsasən müəyyən edilməli və bu zaman ölkə ərazisində anoloji mal və xidmətlərin istehsalı ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinə təbiiq olunan meyarlar nəzərə alınmalıdır. Mənfəət isə müvafiq saha üçün milli və ya beynəlxalq təcrübədə təbiiq edilən gəlirlilik dərəcələri əsasında müəyyən edilməli və bu zaman ölkə ərazisində anoloji mal və xidmətlərin istehsalı ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinə təbiiq olunan meyarlar nəzərə alınmalıdır.
- 4.1.2. mal və xidmətlərin dəyərinin yuxarı həddinin müəyyən edilməsi metodu. Bu me-toda əsasən investisiya layihəsi üzrə istehsal nəzərdə tutulan mal və xidmətlərin bazar-da formalaşmış qiymətinə (bazar qiymətinə) investor güzəşt təklif edir və müqavilənin qiymətdə olacağı müddətdə bu güzəştə saxlamaq öhdəliyi götürür. Bazar qiyməti faktiki xərcləri

əks etdirmədikdə və ya bazarada anoloji qiymət olmadıqda, müsəbiqədə ən böyük güzəşt təbiiq etmək öhdəliyi götürülən təklifi qiymət meyarı üzrə ən yüksək bal verilir.

4.2. Müsəbiqə komissiyası investisiya layihələrinin xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq, bu sənədin 4.1-ci bəndində müəyyən edilən metodlardan birinin və ya hər ikisinin birlikdə təbiiq edilməsinə dair qərar qəbul edə bilər. Bu halda namizəd şirkətlər müsəbiqə komissiyasının müəyyən etdiyi metodlara uyğun olaraq müsəbiqə təklifi verir. Təklifləri qiymətləndirərkən müsəbiqə komissiyası bu metodlardan hər hansı birini seçməkdə müstəqildir.

4.3. Investisiya layihəsinin xüsusiyyəti nəzərə alınmaqla, müsəbiqə komissiyası bu sənədin 4.1-ci bəndində nəzərdə tutulan metod-ların təbiiqinin uyğun olmadığına qərar versənsə, investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə oluna-cıq mal və xidmətlərin dəyəri digər milli və beynəlxalq qiymətləndirmə metodları, standart-ları və prinsipləri əsasında müəyyən edilir. Bu qiyməti qəbul edən investora müsəbiqə zamanı iştirak meyarı üzrə ən yüksək bal verilir.

4.4. Bu hissənin müddəalları səlahiyyətli orqan tərəfindən əməkdaşlıq yardımının və qarantıya öhdəliyinin müəyyən edilməsinə və ödənilməsinə də təbiiq edilir.

4.5. Investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin bazar dəyəri “Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq müstəqil qiymətləndiricinin tərtib etdiyi hesabat əsasında, müsəbiqə komissiyası və investoru razılığı ilə müəyyən edilir.

5. Müsəbiqənin keçirilməsi qaydası

5.1. Müsəbiqənin təşkiliyin məqsədi TTT modelinə